

Program zasedání Vědecké rady Filozofické fakulty Univerzity Karlovy dne 18. listopadu 2021

(Zasedání bude probíhat on-line prostřednictvím aplikace MS Teams, hlasování bude zajištěno pomocí aplikace <https://vr.is.cuni.cz/>)

1. Zahájení

1.1. Organizační informace

1.2. Prezence členů Vědecké rady FF UK

1.3. Schválení programu zasedání Vědecké rady FF UK

1.4. Schválení zápisu ze zasedání Vědecké rady FF UK dne 21. 10. 2021

2. Habilitační řízení paní Mgr. Heleny Březinové, Ph.D. pro obor Germánské literatury

Základní informace v příloze č. 1, teze přednášky v příloze č. 2.

3. Personálie

Na vědomí:

3.1. Mgr. Kamil Činátl, Ph.D. (Ústav českých dějin FF UK, Ústav pro studium totalitních režimů) byl k 1. 11. 2021 jmenován docentem pro obor České dějiny.

3.2. PhDr. Bronislav Ostřanský, Ph.D. (Orientální ústav AV ČR, Katedra Blízkého východu FF UK) byl k 1. 11. 2021 jmenován docentem pro obor Dějiny a kultura zemí Asie a Afriky.

3.3. Jmenovací řízení schválená Vědeckou radou UK dne 21. 10. 2021 byla postoupena na MŠMT.

doc. James Hill, Ph.D. pro obor Filozofie,

doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D. pro obor Románské jazyky,

doc. PhDr. Jan Volín, Ph.D. pro obor Lingvistika.

Ke schválení:

prostřednictvím hlasovací aplikace <https://vr.is.cuni.cz/> v termínu, který bude oznámen.

3.4. Návrh na doplnění členů do zkušební komise pro BZK a SZK pro studijní program Filologie (bc. obory: Dánská studia, Norská studia, Švédská studia, Mgr. obor: Skandinavistika), studijní program Germánská a severoevropská studia – skandinavistika (bc. i mgr.):

Johannes Eske Andersen, M.A.

Trine Borseth, M.A.

Zdůvodnění ÚGS:

Žádáme, aby zahraniční lektori s magisterskými tituly mohli zkoušet i u magisterských státnic, protože a) tomu tak na FF bylo od nepaměti a protože b) pokud by měli mít zahraniční lektori na FF UK titul Ph.D., můžeme místa zahraničních lektorů rovnou zrušit, protože sehnat někoho takového se nám může podařit jen zcela výjimečně.

3.5. Návrh na změnu role z člena na předsedu pro SZZK pro studijní program Filologie (obor Skandinavistika) a studijní program Germánská a severoevropská studia – skandinavistika:

PhDr. Pavel Dubec, Ph.D.

Zdůvodnění ÚGS:

Kolega Dubec sice není habilitovaný, nicméně v Oddělení skandinavistiky ÚGS dlouhodobě garantuje veškeré lingvistické předměty. Těžiště odborné činnosti obou stávajících schválených předsedů magisterských zkušebních komisí v oddělení skandinavistiky, prof. Mgr. Martina Humpála, Ph.D. a Mgr. Heleny Březinové, Ph.D., je v literární teorii a historii. Schválení dr. Dubce jako předsedy komise by významně usnadnilo průběh SZZK v Oddělení skandinavistiky, protože by umožnilo zkoušet jazykovědné a literárněvědné části státní zkoušky ve dvou samostatných komisích.

3.6. Návrh na doplnění člena do zkušební komise pro BZK a SZZK pro studijní program Filologie (bc. i mgr. obor: Italianistika), studijní program Italianistika (bc. i mgr.):

Mgr. Chiara Mengozzi, Ph.D.

3.7. Návrh na vynětí členů ze zkušební komise pro BZK a SZZK pro studijní program Filologie (bc. i mgr. obor: Italianistika), studijní program Italianistika (bc. i mgr.):

PhDr. Alice Flemrová, Ph.D.,

Mgr. Olga Čaplyginová, Ph.D.,

Mgr. Jiří Špaček

Zdůvodnění ÚRS:

Uvedení akademici již nejsou zaměstnanci FF UK.

3.8. Návrh na změnu role z člena na předsedu pro BZK pro studijní program Anglistika – amerikanistika:

Mgr. Radvan Markus, Ph.D.

Zdůvodnění ÚALK:

Při zajišťování předsedů komisí narážíme na personální problémy. Jsme velká katedra a často máme velké počty přihlášených. Dr. Markus je odborník a očekává se jeho brzká habilitace.

3.9. Návrh na doplnění člena do zkušební komise pro BZK a SZZK pro studijní program Filologie (bc. i Mgr. obor: Český jazyk a literatura, Mgr. obor: Český jazyk – specializační studium), studijní program Učitelství pro střední školy (Mgr. obory: Učitelství českého jazyka a literatury pro střední školy, Učitelství češtiny jako cizího jazyka), studijní program Český jazyk a literatura (bc. i Mgr.), studijní program Český jazyk a literatura se zaměřením na vzdělávání (bc.), studijní program Český jazyk – specializační studium (Mgr.), studijní program Učitelství českého jazyka a literatury pro střední školy (Mgr.):

Mgr. et Mgr. Silvie Převrátlová, Ph.D.

3.10. Návrh na doplnění členů do zkušební komise pro BZK a SZZK pro studijní program Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání (bc.) a studijní program Učitelství ruského jazyka pro střední školy (Mgr.):

PD Dr. phil. Markus Giger, mimořádný profesor Univerzity Karlovy,

doc. PhDr. Petra Košťálová, Ph.D.,

doc. PhDr. Ilja Lemeškin, Ph.D.,

doc. PhDr. Hanuš Nykl, Ph.D.,

PhDr. Marek Příhoda, Ph.D.,

PhDr. Mgr. et Mgr. Natalie Rajnochová, Ph.D.,

PhDr. Stanislav Tumis, M.A., Ph.D.,

Mgr. Alena Marková, Ph.D.,

Mgr. Jana Kitzlerová, Ph.D.,

Mgr. Hana Kosáková, Ph.D.,

Mgr. Veronika Stranz-Nikitina, Ph.D.,

Mgr. Ekaterina Rycheva, Ph.D.,

Mgr. Pavel Štoll, Ph.D.

3.11. Návrh na doplnění členů do zkušební komise pro BZK a SZZK pro studijní program Filologie (obory: Východoevropská studia, Ruský jazyk a literatura), studijní program Východoevropská studia, studijní program Ruský jazyk a literatura:

Mgr. Alena Marková, Ph.D.,

doc. PhDr. Petra Košťálová, Ph.D.,

Mgr. Ekaterina Rycheva, Ph.D.

3.12. Návrh na doplnění člena do zkušební komise pro BZK a SZZK pro studijní program Filologie (obor: Východoevropská studia), studijní program Východoevropská studia:

Mgr. Radomyr Mokryk, Ph.D.

3.13. Návrh na vynětí členů ze zkušební komise pro BZK a SZK pro studijní program Psychologie (obor: Psychologie):

prof. PhDr. Marek Blatný, DrSc.,
PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc.,
doc. PhDr. Petr Kulišťák, Ph.D.,
doc. PhDr. Lenka Morávková Krejčová, Ph.D.,
prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.,
PhDr. Jana Draberová, Ph.D.,
PhDr. Alexandra Fonville, Ph.D.,
PhDr. Václav Mertin,
PhDr. Jaroslava Raudenská, Ph.D.,
PhDr. Mabel Virginia Rodriguez Manchola, Ph.D.,
PhDr. Jana Woleská, Ph.D.

Zdůvodnění KPS:

Téměř všechny osoby navržené na odvolání s výjimkou prof. Šulové, dr. Raudenské a dr. Rodriguez Manchola ukončily pracovní poměr na KPS. Dr. Raudenské a dr. Rodriguez Manchola končí v lednu 2022 na KPS pracovní poměr. Prof. Lenka Šulová by dle stanoviska senátu AS FF UK a vedení FF UK neměla zasedat v komisích z důvodu porušení etiky vědecké práce.

3.14. Návrh na změnu role z člena na předsedu u zkušební komise pro BZK pro studijní program Psychologie (obor: Psychologie):

doc. RNDr. Marek Špinka, CSc. – předseda,
Mgr. Jiří Lukavský, Ph.D. – předseda,
Mgr. Zuzana Štěrbová, Ph.D. – předseda,
Mgr. Lea Takács, Ph.D. – předseda.

Zdůvodnění KPS:

Dr. Lukavský a dr. Takács splňují podmínky pro zahájení habilitačního řízení, očekává se brzká habilitace. Dr. Štěrbová je navržena z důvodu aktuální personální nouze a počtu studentů na KPS. Potřebujeme mít k dispozici více akademických pracovníků pro zajištění komisí pro BZK.

3.15. Návrh na doplnění členů do zkušební komise pro BZK pro studijní program Psychologie (obor: Psychologie):

doc. Ondřej Bezdíček, Ph.D. – předseda,
doc. Jiří Mudrák, Ph.D. – předseda,
Mgr. Filip Děchtěrenko, Ph.D. – předseda,
Mgr. Tomáš Nikolai, Ph.D. – předseda,

Mgr. Kamila Urban, Ph.D. – předseda,

Mgr. Kateřina Zábrodská, Ph.D. – předseda.

Zdůvodnění KPS:

Dr. Děchtěrenko a dr. Urban navrhujeme z důvodu k aktuální personální nouze a počtu studentů na KPS. Potřebujeme mít k dispozici více akademických pracovníků pro zajištění komisí pro BZK. Dr. Zábrodská splňuje podmínky pro zahájení habilitačního řízení, očekáváme brzkou habilitaci. Dr. Nikolai již úspěšně absolvoval habilitační řízení, bude jmenován docentem v horizontu několika měsíců.

3.16. Návrh na změnu role z člena na předsedu u zkušební komise pro SZK pro studijní program Psychologie (obor: Psychologie):

doc. RNDr. Marek Špinko, CSc. – předseda

3.17. Návrh na doplnění členů do zkušební komise pro SZK pro studijní program Psychologie (obor: Psychologie):

doc. Ondřej Bezdíček, Ph.D. – předseda,

doc. Jiří Mudrák, Ph.D. – předseda,

Mgr. Filip Děchtěrenko, Ph.D.,

Mgr. Tomáš Nikolai, Ph.D.,

Mgr. Kamila Urban, Ph.D.,

Mgr. Kateřina Zábrodská, Ph.D.

3.18. Návrh na vynětí členů ze zkušební komise pro SRK pro studijní program Psychologie (obor: Psychologie):

prof. PhDr. Marek Blatný, CSc.,

doc. PhDr. Iva Kirovová, Ph.D.,

doc. PhDr. Petr Kulišťák, Ph.D.,

prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.,

prof. PhDr. Jozef Výrost, DrSc.,

doc. PhDr. Lenka Morávková Krejčová, Ph.D.,

PhDr. Jana Draberová, Ph.D.,

PhDr. Alexandra Fonville, Ph.D.,

PhDr. Simona Horáková Hoskovicová, Ph.D.,

PhDr. Tamara Hrachovinová, CSc.,

PhDr. David Michalík, Ph.D.,

PhDr. Ivan Slaměník, CSc.,

PhDr. Mabel Virginia Rodriguez Manchola, Ph.D.,

PhDr. Kristýna Krejčová, Ph.D.,

PhDr. Jaroslava Raudenská, Ph.D.,

PhDr. Jana Woleská, Ph.D.

Zdůvodnění KPS:

Téměř všechny osoby navržené na odvolání s výjimkou prof. Šulové, dr. Raudenské a dr. Rodriguez Manchola ukončily pracovní poměr na KPS nebo s katedrou ukončili spolupráci. Dr. Raudenské a dr. Rodriguez Manchola končí v lednu 2022 na KPS pracovní poměr. Prof. Lenka Šulová by dle stanoviska senátu AS FF UK a vedení FF UK neměla zasedat v komisích z důvodu porušení etiky vědecké práce.

3.19. Návrh na změnu role z člena na předsedu u zkušební komise pro SRZK pro studijní program Psychologie (obor: Psychologie):

doc. MUDr. PhDr. Radvan Bahbouh, Ph.D. – předseda

3.20. Návrh na doplnění členů/ změnu role z člena na předsedu u zkušební komise pro SRZK pro studijní program Psychologie (obor: Psychologie):

doc. Ondřej Bezdíček, Ph.D. – předseda,

doc. Jiří Mudrák, Ph.D. – předseda,

Mgr. Tomáš Nikolai, Ph.D.,

Mgr. Lea Takács, Ph.D.,

Mgr. Kamila Urban, Ph.D.,

Mgr. Kateřina Zábrowská, Ph.D.

3.21. Návrh na doplnění členů do zkušební komise pro SRZK pro studijní program Historické vědy (obor: Historie – hospodářské a sociální dějiny):

doc. Mgr. Matěj Spurný, Ph.D.,

PhDr. Mgr. Jan Slaviček, Ph.D.,

PhDr. Mgr. Barbora Štolleová, Ph.D.

3.22. Návrh oborové rady na doplnění člena zkušební komise pro SDZK a obhajoby disertačních prací pro studijní program Filologie, obor Český jazyk:

PhDr. Jana Bílková, Ph.D.

Mgr. Nad'a Hynková Dingová, Ph.D.

Zdůvodnění:

Potřeba rozšířit komisi o odborníka se zaměřením na gramatiku současného českého jazyka a český znakový jazyk.

3.23. Návrh oborové rady na doplnění člena zkušební komise pro SDZK a obhajoby disertačních prací pro studijní program Filologie, obor Slovanské filologie:

doc. Mgr. Bohumil Vykypěl, Ph.D.

Zdůvodnění:

Návrh podán v souvislosti s plánovanou obhajobou Mgr. Stanislava Tomčíka. Doc. Vykypěl se podle nové akreditace zároveň stal též členem oborové rady.

3.24. Návrh na pověření členstvím v oborové radě studijního oboru Historické vědy, programu Klasická archeologie (3 letá, XARK):

doc. PhDr. Ladislav Stančo, Ph.D.

Zdůvodnění:

Doplnění oborové rady za zesnulého člena, prof. J. Bouzka.

3.25. Návrh na odvolání člena v oborové radě studijního programu Filologie, oboru Klasická Filologie a programu Klasická filologie (3 letá i 4 letá, všechny akreditace a jazykové varianty – XKLF, 4KLF, 7KF):

doc. PhDr. Eva Kuťáková, CSc.

Zdůvodnění:

Na vlastní žádost doc. Kuťákové, která je již v důchodovém věku a její poslední doktorand obhájil disertaci před prázdninami 2021.

4. Návrh na složení komise pro habilitační řízení a návrh témat habilitační přednášky pro habilitační řízení paní PhDr. Lucie Storchové, Ph.D. (Filosofický ústav AV ČR, Fakulta humanitních studií UK) pro obor České dějiny:

Habilitační práce: Řád přírody, řád společnosti: Adaptace melanchthonismu v českých zemích v polovině 16. století.

4.1. Návrh komise

Předseda:

prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc., Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita

Členové:

prof. PhDr. Martin Holý, Ph.D., Historický ústav AV ČR; Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně,

prof. Mgr. Tomáš Knoz, Ph.D., Filozofická fakulta, Masarykova univerzita,

prof. ThDr. Jan Blahoslav Lášek, Dr.h.c., Husitská teologická fakulta, Univerzita Karlova,

a prof. PhDr. Jiří Mikulec, CSc., Historický ústav AV ČR; Pedagogická fakulta UK.

4.2. Návrh přednášek (dle preference kolegia děkana)

1. Reprezentace Orientu v českých cestopisech období raného novověku
2. Diskuse o panenství, manželství a vdovství v českých zemích 16. století
3. Korespondence J. A. Komenského a utváření učeneckých sítí

Návrh tří habilitačních přednášek v příloze č. 3.

Podklady k dispozici na intranetu VR FF UK.

5. Akreditace

5.1. Návrh na změnu garanta (mimo akreditace)

Název SP	Typ SP	Standardní doba studia	Jazyk výuky	Návrh na odvolání garanta SP	Návrh na jmenování garanta SP
Sociální pedagogika	NMgr.	2	cs	doc. PhDr. Jitka Lorenzová, Ph.D.	doc. PhDr. Josef Valenta, CSc.

5.2. Návrh na rozšíření doktorského studijního programu Obecná lingvistika (prezenční forma studia, standardní doba studia 4 roky), včetně dohody o vzájemné spolupráci s Akademií věd ČR, v. v. i.

Komise pro vědu schválila materiály dne 9. 11. 2021. Akademický senát projednal a doporučil materiály na svém zasedání dne 11. 11. 2021.

Podklady k dispozici na intranetu VR FF UK.

5.3. Návrh habilitačního řízení a řízení ke jmenování profesorem pro obor Estetika.

Podklady k dispozici na intranetu VR FF UK.

6. Různé

Příloha č. 1

Cca v 10.00 hodin habilitační řízení paní **Mgr. Heleny Březinové, Ph.D.** pro obor **Germánské literatury**.

Komise:

Předsedkyně:

prof. PhDr. Jana Rakšányiová, CSc., v důchodu.

Členové:

doc. PhDr. Viola Čapková, PhD., Univerzita v Turku,

doc. PhDr. Margita Gáborová, CSc., Univerzita Komenského v Bratislavě,

doc. PhDr. Miluše Juříčková, CSc., Masarykova univerzita

a prof. PhDr. Milan Tvrdlík, CSc., Univerzita Karlova.

Oponenti:

doc. PhDr. Margita Gáborová, CSc., Univerzita Komenského v Bratislavě,

prof. PhDr. Jiří Munzar, CSc., Masarykova univerzita,

a prof. PhDr. Jiří Stromšík, CSc., v důchodu.

Habilitační práce:

Slavíci, mořské víly a bolavé zuby. Pohádky Hanse Christiana Andersena – mezi romantismem a modernitou

Téma přednášky:

Hamsunova Amerika jako dystopie. Jensenova Amerika jako utopie: Dva skandinávské literární pohledy na amerikanizaci kolem roku 1900.

Příloha č. 2

Jméno a příjmení s tituly: **Mgr. Helena Březinová, Ph.D.**

Název habilitační přednášky: **Hamsunova Amerika jako dystopie. Jensenova Amerika jako utopie: Dva skandinávské literární pohledy na amerikanizaci kolem roku 1900.**

Text tezí:

- Jádrem přednášky tvoří srovnání dvou skandinávských projevů literárního amerikanismu, neboli projekce Ameriky na evropské poměry, přičemž Amerika je v podstatě místem, respektive mýtem, jehož prostřednictvím se literáti a myslitelé vyjadřují ke směřování Západu. V přednášce půjde o amerikanismus dvou skandinávských literárních nobelistů Knuta Hamsuna a Johannese V. Jensena.

- Badatelé většinou Hamsunovy a Jensenovy postoje k Americe hodnotí odděleně, nicméně jejich srovnání odhaluje dva základní póly v diskusi o modernitě, civilizaci a roli umění v ní. Srovnávací přístup je vhodný už proto, že oba literáti, jak doložím, spolu prostřednictvím svých esejistických i beletristických děl vedli přímou disputaci o moderní civilizaci a umění.

- U obou spisovatelů je ústředním tématem ve vztahu k Americe dichotomie kultura a civilizace, a z odlišného hodnocení modernity pramení i jejich hodnocení umění (nejen v USA). Analýza této dichotomie je tím zajímavější, že oba skandinávští literáti byli obviňováni z příklonu k nacismu, ačkoliv každý z nich z jiných důvodů; i toho se v přednášce dotknu.

Od poloviny devatenáctého století svou vlast opouštěly statisíce Skandinávců a mířily za oceán za lepším životem. Mezi lety 1850 až 1920 se do USA vypravilo kolem 300 000 Dánů, z Norska emigrovalo zhruba půl milionu lidí a Švédů se přes Atlantik vydalo na 1,2 milionu. Americkou emigrační zkušenost měli i dva severští nositelé Nobelovy ceny za literaturu, Nor Knut Hamsun (1859-1952) a Dán Johannes V. Jensen (1873-1950).

Hamsunova a Jensenova „americká“ díla lze považovat za projevy evropského literárního amerikanismu (jak tento termín používá např. Michael Cowan), neboť oba autoři využívají nový kontinent, aby se vyjádřili ke společenské situaci ve staré vlasti. Vídeňský expresionista a novinář Robert Müller (1887-1924) o Jensenovi dokonce hovořil jako o zakladateli literárního amerikanismu, vzhledem ke značnému dosahu Jensenových amerických románů a novel, které poměrně záhy vyšly v německém překladu a v německojazyčné oblasti rezonovaly (detektivní román *Madame d'Ora* vyšel v originále roku 1904, německy v roce 1907 a v němčině dosáhl nákladu 11 000 výtisků; pokračování románu s názvem *Hjulet*, v originále vydané v roce 1905, vyšlo jako *Das Rad* roku 1908). Přitom je ale třeba zdůraznit, že termínem literární amerikanismus Müller míní nerealistický obraz nového světa, který slouží hlavně jako literární klišé. Tento specifický rys literárního amerikanismu trefně charakterizuje Cowan:

Most scholars of Americanism in European culture around 1900 would agree that the infatuation with „Americanist“ phenomena in fact had less to do with any analysis of American society per se than with a displaced effort to work through social and cultural transformations taking place within Europe. (Cowan 109)

Za Cowanovy „sociální a kulturní transformace“ lze v Hamsunově a Jensenově případě dosadit jimi samými mnohokrát artikulovaný pocit krize Západu na přelomu devatenáctého a dvacátého století, kterou ostatně tematizovala řada badatelů (některé konkrétní osobnosti a reakce viz např. *Pokusy o renesanci Západu*, ed. Anna Housková a Vladimír Svatoň).

Hamsunovy eseje *Fra det moderne Amerikas Aandsliv* (Z duchovního života moderní Ameriky, 1889) a Jensenovy romány *Madame D'Ora* a *Hjulet* i jeho americké eseje vykreslují dva extrémně odlišné portréty USA, zejména rychle rostoucího Chicaga. Jensenovy romány

jsou nepřímou polemikou s Hamsunovým příkrým odsudkem americké kultury a amerikanizace. Termín amerikanizace (amerikanisering) Hamsun v jednom ze svých článků používá už roku 1885, a to s vysloveně negativními konotacemi, jelikož americká industrializace a civilizace, jak se s ní setkal zejména v Chicagu, podle něj představují hrozbu pro celý svět. Jensen naopak v rapidně rostoucím Chicagu spatřoval naplnění ideálu a americký kontinent za novou Atlantidu. Amerika je pro něj místem, kde se uskutečňuje jeho vize nového pohanství, jemuž Jensen přezdívá gótství, které technickými vymoženostmi nahradí metafyziku, přičemž duch moderní doby se přetaví do užitkové formy. Stejně utilitární pohled má Jensen na umění.

Přednáška bude mít dvě hlavní části. V první rozeberu „americké“ knihy obou autorů jako projekční plochu pro diskusi o směřování moderní společnosti. Tento projekční mechanismus mimochodem vyzdvihují Heiko Beyer a Ulf Liebe (v tomto případě jako obecný rys antiamerikanismu), když konstatují, že „it functions as a strategy to project denied and disliked self-concepts onto an external object“ (90). Jako centrální téma se v Hamsunově a Jensenově pojetí Ameriky přitom jeví termín „aandsliv“ (duchovní život) a zejména dichotomie kultura-civilizace, na níž později své dílo vystavěl třeba Oswald Spengler.

V druhé části se zaměřím na „americkou“ diskusi obou autorů o povaze umění a literatury v modernitě. Hamsunova i Jensenova raná díla jsou po právu označována za vůbec první projevy modernismu ve Skandinávii, nicméně oba raní modernisté zajímají zpočátku zcela odlišný postoj k moderní civilizaci. Budeme-li za klíčovou charakteristiku modernismu považovat opozici k modernitě (viz např. Bradbury & McFarlane nebo Eysteinnsson), pak o celé Hamsunově tvorbě (i když v ní později převládá realistická forma) lze hovořit jako o vyhrčené opozici k projevům modernity, s jejíž nejvarovnější podobou se setkal právě v USA. Rozdíl v chápání povahy a role umění vyplývá i z Hamsunova a Jensenova hodnocení Whitmanovy poezie; pro Hamsuna je to další doklad bezduchosti americké materialistické společnosti, v níž se opravdové umění rodit nemůže (což mimochodem ve své Demokracii v Americe [1835, 1840, česky 2012] tvrdil už Alexis de Tocqueville, otec teze o americké výjimečnosti). Jensen na druhou stranu v témže období velebil Whitmanovo odmítnutí estetizace a vší metafyziky. V závěru přednášky budu konstatovat, že reflexe americké kultury a civilizace nejen že měla u Hamsuna a Jenseny vliv na jejich poetiku, ale také předznamenala několik významných literárních směrů dvacátého století.

Reference:

Beyer, Heiko. Liebe, Ulf. „Anti-Americanism in Europe: Theoretical Mechanisms and Empirical Evidence“. *European Sociological Review* 30: 90-106, 2014.

Bradbury, Malcolm. McFarlane, James (eds.). *Modernism: A Guide to European Literature 1890-1930*. New York: Penguin, 1978.

Cowan, Michael. „Americanism, Popular Culture and the Primitive: Johannes Vilhelm Jensen, Madame D’Ora (1904)“. *Orbis Litterarum* 60: 109-132, 2005.

de Tocqueville, Alexis. *Demokracie v Americe*. Praha: Leda, 2012. Překlad Vladimír Jochman.

Eysteinnsson, Ástráður. *The Concept of Modernism*. Ithaca and London: Cornell University Press, 1990.

Housková, Anna. Svatoň, Vladimír (eds.). *Pokusy o renesanci Západu*. Praha: FF UK, 2016.

Wenusch, Monica. »... ich bin eben dabei, mir Johannes V. Jensen zu entdecken ...«. *Die Rezeption von Johannes V. Jensen im deutschen Sprachraum*. Wien: Praesens Verlag, 2016.

Příloha č. 3

PhDr. Lucie Storchová PhD.

Návrh tří habilitačních přednášek.

Název přednášky 1: Reprezentace Orientu v českých cestopisech období raného novověku

Abstrakt:

Přednáška si klade za cíl ukázat, jak byla v raněnovověkých cestopisech o Svaté zemi a Blízkém východě utvářena orientální „jinakost“ a jak sloužila jako projekční plocha pro utváření kulturních identit v českých zemích. Přednáška se soustředí na proměny cestopisných reprezentací v období 16.–18. století, a to jak z hlediska reflexe islámu, tak různých podob civilizační kritiky (vzhled krajiny a obyvatel, politický život, každodenní chování a zvyky, postavení žen, rodinný život apod.). Kromě česky, německy a latinsky psaných cestopisů budeme vycházet z bohatého obrazového materiálu, který je nedílnou součástí starých tisků z tohoto období. Součástí přednášky bude i úvaha nad tím, jak se reprezentace z období raného novověku liší od orientalizujících schémat následujících století a do jaké míry lze koncepty vytvořené pro analýzu moderního materiálu přenést na starší období.

Název přednášky 2: Diskuse o panenství, manželství a vdovství v českých zemích 16. století

Abstrakt:

Přednáška představí diskusi o tzv. manželském stavu a jeho absenci, což bylo v období prosazování reformace v českých zemích jedno z klíčových témat konfesijních polemik. Kromě tříbení intelektuálních a věroučných pozic mělo dopady na sociální disciplinaci a zasahovalo do každodenního života jednotlivců i celých komunit. Soustředíme se především na dobové představy o původu a funkcích manželství, ctnostech a normativech chování manželů, jak byly v českém prostředí traktovány v početné vernakulární mravoučné literatuře po roce 1570.

Název přednášky B: Korespondence J.A. Komenského a utváření učeneckých sítí
--

Abstrakt:

Přednáška představí korespondenci J.A. Komenského, která patří mezi vzácně dochované soubory dopisů z období 17. století a v posledních letech se těší rostoucímu badatelskému zájmu. Vycházet budeme z edice rané fáze Komenského korespondence (do roku 1640), která byla nedávno publikována v rámci edice DJAK – Opera omnia. Kromě materiality dopisů a edičních specifik, která s ní souvisejí, se přednáška soustředí především na strategie, jejichž prostřednictvím Komenský v tomto období oslovoval různé skupiny adresátů. Ukážeme, jak si postupně utvářel učeneckou komunikační síť a současně budoval specifickou image v rámci tehdejší „republiky učenců“. Jeho strategie objasníme na základě srovnání dopisů adresovaných různým okruhům učenců včetně konfesijních protivníků, německých pedagogů (tzv. gdaňský okruh) či anglické skupiny kolem Samuela Hartliba.